

H I L A. Sicut gratias egerunt antequam biberent: ita etiam gratias agunt & postquam biberunt. vnde dicitur. Et hymno dicto exi. in mon. Oli. & vt. Caddifas & ante cibum & post cibum gratiarum reddere actiones. H I E R O. Hymnum enim dicit laudem dñi, vt est in Psal. 21. Edent pan. & fa. & lau. dom. qui requi. eum. Et odorauerunt, & madaucuerunt oes pingues terre. T H E O. Simul etiam & hic ostendit quod ample scibile erat sibi p nobis mori, quia cu tradendus erat, Deu lau dare dignatus est. Do cet etiam nos, cum in angustias incidimus propter multorum salutem non contristari, sed Deo gratias agere, qui in nostra tribulatione operatur multorum salutem. B E D A. Potest etiam hymnus ille intelligi quem dominus fm Ioannem patri gratias agens decabat, in quo & pro seipso, & pro discipulis, & pro eis qui per verbu ipsorum credituri erant, eleuatis sursum oculis precabatur. T H E O. Exiit autem in montem, vt ad eum solitarij existentem accedentes, ipsum caperet absque tumultu. Si enim accessissent cum in ciuitate manebat, forte fuisset multitudo populi conturbata, & tunc manifeste occasionem inimici captantes viderentur ipsum iuste interficere tanquam populum concitantem. B E D A. Pulchre etiam dominus discipulos sacramentis imbutos in montem educit oliuarum, vt typice designet nos per acceptionem sacramentorum ad altiora virtutum dona, & charismata sancti spiritus, quibus in corde perungamur ascendere debere. H I E R. In monte etiam Oliueti Iesus tenetur, vnde ad caelos ascendit, vt nos sciamus quia inde ascendimus ad caelos, vnde vigilamus & oramus & ligamur, nec repugnemus in terra. B E D A. Praedicat autem dominus discipulis quod passi sunt, vt cum passi fuerint, non desperent salutem, sed agerent penitentiam liberentur, vnde sequitur. Et ait illis Iesus: Oes scandalizabimini in me in nocte ista. H I E R. Omnes quidem cadunt, sed non omnes iacent. Numquid enim qui dormit non abiicit vt resurgat? Carnale est cadere, sed diabolicum est iacere. T H E O. Permittit autem eos dominus cadere, vt non in seipsis confidant, & ne videretur hoc quod praedixerat ex quodam argumento apparenti praedixisse, inducit testimonium Zachariae Prophetae, vnde sequitur. Percutiam pastorem, & dispergent oues gregis. B E D A. Hoc alius verbis in Zachariae Propheta scriptu est, & ex persona Prophetae ad dominum dicitur. Percutie pastorem, & dispergent oues. Propheeta enim postulat passionem domini: pater responderet: Percutiam pastorem praebis inferiorum. Filium a patre mittitur, & percutitur, id est incarnatur & patitur. T H E O. Dicit autem pater: Percutiam pastorem, quia ipsum pcuti dimisit. Oues discipulos dicit, quasi innocentes, & quasi absq; malicia. Vltimo consolationem inducit, dicens: Sed postquam resurrexero, praecedam vos in Galileam. H I E R O. In quo vera promittitur resurrectio, vt spes non extinguatur. Sequitur: Petrus autem ait ei: Etsi omnes scan. fu. sed non ego. Ecce auis sine pennis in altum volare nititur, sed corpus aggrauat animam, vt timore humanae mortis timor domini superetur. B E D A. Et Petrus ergo de ardore fidei promittebat, & Saluator quasi Deus futura nouerat. vnde sequitur. Et ait illi Iesus: Amen di. tibi quia tu ho. in nocte hac priusquam gal. bis vo. de. ter me es negaturus. A V G. de Con. euan. Cum omnes euangeliste dicant praedixisse dominum, quod cum Petrus esset negaturus, antequam gallus cantaret: Marcus hoc solum narrat expressis, vnde nonnullis videtur non congruere caeteris, quia parum attendunt. Tota enim Petri negatio trina est, quae si tota post primum galli cantum inceperet, falsum dixisse viderentur tres alij euangeliste, q; sanequam gallus cantaret, ter eum esset negaturus. Rursus si totam trinam negationem ante peregrisset quam cantare gallus inciperet, superfluum dixisset Marcus ex pona dñi: Priusquam gallus bis vocederet, ter menegaturus es. Sed qa ante primum gallicantu cepta est illa trina negatio, attendunt illi tres non qñ ea coepletus esset Petrus, sed quanta iurata esset. i. trina, & qñ ceptura. i. ante gallicantu qñ in animo eius, & ante primum gallicantu tota coepta est. Marcus autem de ipsarum vocum interuallo planius eloquutus est. T H E O. Qd sic intelligitur: Petrus semel negauit, deinde gallus cantauit: nega-

te vero eo duabus aliis negationibus: tunc gallus secundo vocem emisit. H I E R O. Gallus lucis nuncijs est, nisi spiritus sanctus: cuius uoce in Prophetia, & in Apostolis nos de trina negatione excitamur ad amarissimos post lapsum flentis, qui male cogi taumus de Deo, & male locuti sumus ad proximos, & male fecimus ad nosmetipsos. B E D A: Fides autem Apostoli Petri, & ardens affectus ad dominum consequenter ostenditur. Sequitur enim: At ille ampliloque. Et si oportet, me si com. tibi, non te negabo. T H E O. Feruorem etiam intrepidum & alij discipulis ostendunt. Nam sequitur: Similiter autem & omnes dicebant: sed tamen restabant ueritati, quam Christus praedixerat. h G L O. Postquam dominus scandalum discipulorum praedixerat, nunc euangelista narrat de oratione ipsius, in qua pro discipulis creditur orasse, & primo describens locum orationis, dicit: Et ueniunt in praedium, cui nomen Gethsemani. B E D A. Monstratur vsque hodie locus Gethsemani, in quo dominus orauit ad radices montis Oliueti. Interpretatur autem Gethsemani uallis pinguium, sive pinguedinum. Cum autem dominus in monte orat, nos docet subtiliam orando inquire debere. At cum in ualle pinguedinis orat, insinuat nobis humilitatem semper in orationibus, & interne pinguedinem dilectionis esse seruandam. Ipse etiam per uallem humilitatis, & pinguedinem charitatis pro nobis mortem subiit. H I E R O. In ualle etiam pinguedinum tauri pingues obsederunt eum. Sequitur: Et ait discipulis suis: Sedere hic donec orem. Separatur in oratione, qui separantur in passione, quia ille orat, illi dormiunt, pinguedine cordis oppressi. T H E O. Singulariter etiam erat consuetudo illi semper orare, formam nobis tradens, vt silentium & solitudinem in orationibus requiramus. Sequitur. Et assumit Petrum, & Iacobum, & Ioannem secum. Illos tres tantum assumit, qui gloriae eius in monte Thabor inspectores extiterant, vt qui gloriosa uiderant, uiderent & tristitia, & adficerent q; uerus erat homo in hoc q; tristatur. Vnde sequitur: Et cepit pauere, & tedere, quia enim totum assumpserat hominem, assumptis & naturalibus proprietatibus hominis, pauere & tedere, & contristari naturaliter: nam homines naturaliter inuiti tendunt ad mortem. vnde de oratione: Et ait illis: Tristis est anima mea vsque ad mortem. B E D A: Quasi Deus in corpore constitutus fragilitatem carnis exponit, vt eorum qui sacramentum incarnationis obtingant excluderetur impietas: nam qui corpus suscepit, omnia debuit suscipere, quae corporis sunt, vt esuriret, frueretur, angereetur, contristaretur. Diuinitas enim per hos commutari nescit affectus. T H E O. Quidam autem hoc sic intellexerunt. q. d. Tristior enim, non q; mori debeo, sed q; Israelite propinquit me me crucifixuri sunt, ac per hoc a regno Dei debent excludi. H I E R O. In hoc etiam pauere & tristari docemur ante iudicium mortis, qd non possumus per nos dicere, sed per illum: Venit princeps mundi huius, & in me non habet quicquam. Sequitur. Sustine hic & uigilate. B E D A: Non a somno dormitionis prohibet, cuius tempus non erat imminente discrimine, sed a somno infidelitatis, & torpore mentis. Paululum autem procedens ruit in faciem suam, & humilitatem mentis habitu carnis ostendit. Vnde sequitur. Et cum processit pau. proci. super ter. & ora. vt si fieri possit transiret ab eo hora. A V G. de Con. euan. Non dixit si facere posset, sed si fieri posset: fieri enim potest quod ille uoluerit. Sic itaque dictum est: Si fieri potest, ac si diceretur, si uellet. Et nequis putaret eum patris minuisse potestatem, manifestauit quo intellectu accipiendum sit quod dictum est. Nam sequitur, & dixit: Abba pater, omnia tibi possi. sunt. In quo satis ostendit non esse impossibilitatem: sed ex uoluntate patris dictum esse, si fieri potest. Quod autem Marcus non solum pater, sed abba pater eum dixisse commemorat, hoc est abba hebraice, quod latine pater. Et fortasse dominus propter aliquod sacramentum uirique dixit, uolens ostendere se illam tristis, persona in sui corporis, id est ecclesiae suscepisse, cui factus est angularis lapis, ueniens tunc ad eum partim ex hebraeis, ad quos pertinet, quod ait abba, partim ex gentibus, ad quos pertinet, quod ait pater. B E D A. Orat autem transire calicem, vt ostendat

Lib. 3. c. 4.

verum quod homo erat. vnde subdit: Et taster calicem hunc a me. Reminiscens autem & propter quod missus est, perficit dispensationem ad quam missus est, & clamat: Sed non quod ego uolo, sed quod tu. q. d. Si moritur mors me non moriente secundu car nem, transeat calix. uerum, quia non aliter hoc fiet, non quod ego uolo, sed qd tu. Multi adhuc contristantur futura morte, sed habeant rectum cor, uident mortem qua possunt, sed si non possunt dicant id quod propter nos dominus dixit. H I E R O. Ex quo etiam vsque in finem non cessat nos docere patribus obedire, & uoluntatem eorum uoluntati nostrae proponere. Sequitur: Et uenit, & inuenit eos dorm. Sicut enim dormiunt mente, sic & corpore. Post orationem autem dñs uenit, & uident discipulos dormientes Petri somnum intrepit. vnde sequitur: Et ait Petrus: Simon dormis? non pot. vna hora uigilare mecu? q. d. Qui vna hora non potuisti mecum uigilare, quomodo morte speras tu qui spondes morti mecum? Sequitur: Vigilate & orate, vt non intretis in tentationem. B E D A. Non ait, Orate ne tentemini, quia impossibile est humanam animam non tentari, sed ne intretis in tentationem, hoc est, ne vos tentatio superet. H I E R O. In tentationem autem intret dicitur qui orare negligit. Sequitur: Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma. T H E O. q. d. Spiritus quidem uellet promptus est ad me non negandum, & propterea hoc promittit, sed caro ueltra intantia infirma est, q; nisi dñs per orationem uirtutem carni dederit, in tentatione intretabit. B E D A. Temerarios hic reprimat, qui quicquid creditur in, putant se consequi posse, sed quantum ex metis ardore confidimus tantum ex fragilitate carnis timeamus. Facit etiam hic locus aduersus eos, qui dicunt uiam in dño operatione & uiam uoluntatem fuisse. Duas enim uoluntates ostendit, humanam, quae propter infirmitatem carnis recusat passionem, & diuinam, quae promptissima est. Sequitur: Et iteru abi. & ora. uenit sermonem dicens. T H E O. Vt. per secundariam orationem, q; uerus homo esset, affirmeret. Sequitur: Et reuerfus deuo, inuenit eos dorm. tamen non uehementer redarguit: Erat enim oculi eorum grauati. Somno. Et igno. quid responderent ei, per hoc infirmitatem humanam additas, ne. grauari somno promittatur ea, quae nobis impossibilia sunt. Ideo tertio abiit ad orandam ratione praedicta. vnde sequitur: Et uenit tertio, & ait illis: Dormite iam & requiescite. Non turbatur contra illos cum post redargutionem peius fecerint, sed ironice dicit illis: Dormite iam & requiescite, quia iam sciebat q; proditor appropinquabat. Et q; ironice dixerat apparet per hoc qd subditur: Sufficit. uenit hora: ecce tra. h. ho. in ma. pe. Hoc dicebat deridens somnum eorum, quasi diceret, nunc tempus est vt dormiatis quando inimicus appropinquat. deinde subiungit: Surgite eamus, ecce qui me tradet prope est. Non ut fugerent hoc dicit, sed vt inimicis obuiarent. A V G. de Con. euan. Vel aliter. Per hoc q; cum dixisset: Dormite iam & requiescite, adiungit: Sufficit. & deinde inserit: Venit hora, ecce tra. filium hominis: utique intelligendum est post illud. Dormite & requiescite si uisite dñm aliquantulum, vt hoc fieret quod permiserat, & tunc intulisset. Venit hora, & ideo interponit: Sufficit. q; requieuitis. H I E R. Trina autem discipulorum dormitio tres mortuos quos dominus suscitauit significat: primus in domo, secundus ad sepulchrum, tertius de sepulchro. Trina autem domini uigilia docet nos orando, & de praeteritis & de futuris & de praesentibus ueniam rogare. i B E D A: Postquam tertio dominus orauerat, & apostolorum timorem sequente penitentia impetrauerat corrigendum, securus de passione sua pergit ad persecutores, de quorum aduentu Euangelista dicit: Et adhaec loquente uenit Iudas scarioth vnus de duodecim. T H E O. Hoc non frustra ponitur, sed ad maiorem proditoris redargutionem q; cum de primo thoro di-

Lib. 3. c. 4.

scipulorum existeret, contra dominum in fablem uersus est. Sequitur: Et cum eo turba multa cum gladiis & lignis missi a sum. sacer. & scri. & senio. H I E R O. Incumbit enim uirtuti seculi, qui desperat de adiutorio Dei. B E D A: Adhuc tamen habet aliquid Iudas de uerecundia discipuli, cum eum non palam tradidit persecutoribus, sed p signum osculi, uide sequitur. Dederat autem tra. eis signum, dicens: Quicumque oscu. fue. ipse est, tenete eu, & ducite caute. T H E O. Vide eius infensibilitatem, quomodo credebat osculo Christum deciperet, vt quasi amicus estimeretur. Si autem amicus eras o Iuda, cuius gratia cum inimicis accessisti? sed omnis prauietas sine prouidentia est. Sequitur: Et cum uenisset, statim accedes ad eu ait: Aue Rabbi. Et osculatus est eum. At illi manus iniecerunt in Iesum, & tenuerunt eum. Vnus autem de circumstantibus educens gladium percussit seruum summi Sacerdotis, & amputauit illi auriculam. Et respondit ait illis: Tamquam ad latronem existis cu gladiis & lignis comprehendere me? Quotidie eram apud uos in templo docens, & non me tenuistis, sed ut impletur scriptura: Tunc discipuli eius relinquentes eum omnes fugerunt. A dolescens autem quidam sequebatur illum, amicus syndone super nudo, & tenuerunt eum. At ille relicta syndone, nudus profugit ab eis. H I E R O. Da. Iudas signum osculi cum ueneno dolose. Chasin obulit sacrificium, subdolum & reprobatum. B E D A: Inuidens autem & sceleratus, confidentia, magistrum uocatus, & osculatus infero ei quem tradit. Suscepit autem dñs osculum traditoris, non quo simulare nos doceat, sed ne prodicionem fugere uideatur, simul & illud Psalmi complens: Cum his qui oderunt pacem erant pacificus. Sequitur: At illi manus iniecerunt in eum, & tenuerunt eum. H I E R. Hic adest Ioseph uenditus a fratribus & ferrum pertrauit animam eius. Sequitur: Vnus autem de circumstantibus percussit seruum summi sacer. & amputauit auriculam. B E D A: Perus hoc fecit, vt Ioannes declarat eodem mentis ardore quo caetera faciebat. Sciebat enim quomodo Phinees puniendo sacrilegos, imitaretur eum. B E D A: Temerarios hic reprimat, qui quicquid creditur in, putant se consequi posse, sed quantum ex metis ardore confidimus tantum ex fragilitate carnis timeamus. Facit etiam hic locus aduersus eos, qui dicunt uiam in dño operatione & uiam uoluntatem fuisse. Duas enim uoluntates ostendit, humanam, quae propter infirmitatem carnis recusat passionem, & diuinam, quae promptissima est. Sequitur: Et iteru abi. & ora. uenit sermonem dicens. T H E O. Vt. per secundariam orationem, q; uerus homo esset, affirmeret. Sequitur: Et reuerfus deuo, inuenit eos dorm. tamen non uehementer redarguit: Erat enim oculi eorum grauati. Somno. Et igno. quid responderent ei, per hoc infirmitatem humanam additas, ne. grauari somno promittatur ea, quae nobis impossibilia sunt. Ideo tertio abiit ad orandam ratione praedicta. vnde sequitur: Et uenit tertio, & ait illis: Dormite iam & requiescite. Non turbatur contra illos cum post redargutionem peius fecerint, sed ironice dicit illis: Dormite iam & requiescite, quia iam sciebat q; proditor appropinquabat. Et q; ironice dixerat apparet per hoc qd subditur: Sufficit. uenit hora: ecce tra. h. ho. in ma. pe. Hoc dicebat deridens somnum eorum, quasi diceret, nunc tempus est vt dormiatis quando inimicus appropinquat. deinde subiungit: Surgite eamus, ecce qui me tradet prope est. Non ut fugerent hoc dicit, sed vt inimicis obuiarent. A V G. de Con. euan. Vel aliter. Per hoc q; cum dixisset: Dormite iam & requiescite, adiungit: Sufficit. & deinde inserit: Venit hora, ecce tra. filium hominis: utique intelligendum est post illud. Dormite & requiescite si uisite dñm aliquantulum, vt hoc fieret quod permiserat, & tunc intulisset. Venit hora, & ideo interponit: Sufficit. q; requieuitis. H I E R. Trina autem discipulorum dormitio tres mortuos quos dominus suscitauit significat: primus in domo, secundus ad sepulchrum, tertius de sepulchro. Trina autem domini uigilia docet nos orando, & de praeteritis & de futuris & de praesentibus ueniam rogare. i B E D A: Postquam tertio dominus orauerat, & apostolorum timorem sequente penitentia impetrauerat corrigendum, securus de passione sua pergit ad persecutores, de quorum aduentu Euangelista dicit: Et adhaec loquente uenit Iudas scarioth vnus de duodecim. T H E O. Hoc non frustra ponitur, sed ad maiorem proditoris redargutionem q; cum de primo thoro di-

Cap. 16.

Caten. aur. S. Tho. R perue-

perueniret, ut ipse in suo euangelio commemorat. Sicut autem Petrus qui culpam negationis penitentia lachrymis abluit, recuperationem ostendit eorum, qui in martyrio labuntur, ita ceteri discipuli qui articulum comprehensionis fugiendo praeuenerunt, cauere relam fugiendi docent eos, qui se minus idoneos ad toleranda supplicia sentiunt.

K G L O S. Narrauerat euangelista superius, quomodo dominus a ministris sacerdotum fuerat captus, nunc narrat incipit, quomodo in domo principis Sacerdotum morti adiudicatus fuit. vnde dicitur: **E**t adduxerunt Iesum ad summum Sacerdotem. **B E D A:** Summum sacerdotem significat Caypham, qui sicut Ioannes scribit, erat pontifex anni illius, de quo testatur Iosephus, quod pontificatum sibi emerit a principe Romano. Sequitur: **E**t conuenerunt in vnum omnes sacerdotes, & Scribae, & Seniores. **H I E R O.** Tunc facta est congregatio turpiorum in vacis populorum. Sequitur: **E**t Petrus autem a longe sequebatur eum, ut intro in atrium summi sacerdotis. **T**imor enim retrahit, sed charitas trahit. **B E D A.** Merito autem a longe sequebatur, qui iam erat proxime negaturus. Neque enim negare posset, si Christo proximus adhaesisset. Sequitur: **E**t sedebat cum ministris ad ignem & calefaciebatur. **H I E R O.** In atrio cum ministris calefacit se ad ignem. Atrium sacerdotis est secularis circuitus, ministrum daemonia sunt, cum quibus qui manet, flere peccata non potest ignis desiderium carnale. **B E D A:** Est enim ignis charitas, de quo dicitur: Ignem veni mittere in terram, qui super credentes descendens variis linguis eos laudare dominum docuit. Est & ignis cupiditatis, de quo dicitur, Omnes adulterantes velut clybanus corda eorum. hic ignis in atrio Cayphae inflinctu maligni spiritus accensus, ad negandum, ad blasphemandum dominum perfidorum linguas armabat. Quod enim intus in domo maligna synagoga gerebat, hoc ignis in atrio inter frigora noctis accensus figurabat. Quoniam enim abundat iniquitas, refingit charitas multorum. hoc frigore torpens ad horam Petrus, quasi prunis ministrorum Cayphae calefere cupiebat, quia temporalis commodi solacium perfidorum societate querebat. Sequitur: **S**ummus vero sacerdos & omne concilium querebant aduersus Iesum testimonium, ut eum morti traderent. **T H E O.** Lege praecipiente, quod vnus existeret summus sacerdos, tunc multi erant substituti, & desituti annis singulis per principem Romanorum. Summos ergo sacerdotes dicit illos, qui determinatum eis tempus complentes iam compleuerant & a sacerdotio desituti erant. Figuram autem iudicii, quod in praedictum agebant operantur, testimonium querebant, ut videatur Iesum iuste damnare & perdere. **H I E R O.** Sed mentia est iniquitas sibi, ut regina aduersus Ioseph, & Sacerdotes aduersus Susannam, sed ignis sine materia deficit. vnde sequitur: **N**ec inueniebant. Multi enim falsum testimonium dicebant aduersus eum, & conuenientia testimonia non erant. Quod enim variatur, incertum habetur. Sequitur: **E**t quidam sur. falsi. testiferebant. **M**oris est hereticorum vmbriam de veritate trahere. non ille dixit quod illi dicunt, sed simile verbum de templo corporis sui, quod post biduum resuscitauit. **T H E O.** Non enim dominus dixerat: Ego dissoluam illud, sed soluite, neque manufactum dixit: sed simpliciter templum. **H I E R O.** Dixit etiam: Sufcita bo, viuum animal significans & spirans templum. Falsus testis est qui in eo sensu dicta intelligit, quo non dicitur.

B E D A: Quanto Iesus tacebat ad indignos responsione sua falsos testes & sacerdotes impios, tanto magis pontifex furor supererat, eum ad respondendum prouocat, ut ex qualibet occasione sermonis loci inueniat accusandi. vnde dicitur: **E**t exursum, factum in medium inter ipsum di. Non respondens quicquam ad ea quae tibi obiciuntur, ab his. **I**ratum quidem princeps, & impatiens non inueniens calumniae locum, exurgit de solio, ut insaniam mentis motu

corporis demonstraret. **H I E R O.** Sed ipse Deus & saluator noster, qui mundo salutem consulit, & humano generi sua pietate subuenit, sicut quis ad occisionem sine voce ducitur, & obmutuit & siluit a bonis. vnde sequitur: **I**lle autem tacebat & nihil respondit. **T**acurnitas Christi apologiam, id est excusationem adae absoluit. **T H E O.** Tacebat autem, sciens quod non attenderet verbis eius. vnde secundum Lucam respondit: **S**i dixero vobis, non crederetis mihi. vnde sequitur: **R**ursus summus sacerdos interrogauit eum & dixit ei. Tu es Christus filius Dei benedicti? **I**esus autem dixit illi. Ego sum. **E**t videbitis filium hominis sedentem a dextris virtutis Dei, & venientem cum nobis caeli. **S**ummus autem Sacerdos scindens vestimenta sua ait: **Q**uid adhuc desideramus testes? **A**udistis blasphemiam. **Q**uid vobis videtur? **Q**ui omnes eodem nauerunt eum esse reum mortis. **E**t ceperunt quidam conspuere eum & velare faciem eius, & colaphis eum cadere & dicere ei, **P**rophetiza. **E**t ministri alapis eum cedebant.

Iacob sub manibus non agnoscerit, sed longe de eo futura canit. Sequitur: **I**esus autem dixit illi: Ego sum, & sic scilicet inexcusabilis sint. **T H E O.** Sciebat namque quoniam non crederent, tamen respondit, ne postea dicerent, si audissemus aliquid ab eo, crederemus ei. hoc autem est in eorum praedictum, quia audierunt & non crediderunt. **A V G.** de Confessione. **M**atthaeus autem non dixit respondisse Iesum: Ego sum, sed tu dixisti, sed Marcus tantum valere ostendit, quod ei dicit Iesus: tu dixisti, quantum si diceret, Ego sum. Sequitur: **E**t videbitis filium hominis sedentem a dextris virtutis Dei, & venientem cum nubibus caeli. **T H E O.** Acti. d. Videbitis me tamquam filium hominis a dextris patris sedentem. **V**irtutem namque hic patrem dicit, non autem sine corpore venientem, sed qualis apparuit crucifixus talis in iudicio eis apparebit. **B E D A.** Si ergo tibi in Christo o Iudae, o Pagane & haereticis contemptus infirmitas, & crux contumelia est, vide quae per hoc filium hominis ad dexteram Dei patris sedentem, & in sua cum nubibus caeli est maiestate futurus. **H I E R O.** Et quidem sacerdos interrogat filium Dei. Iesus autem respondit filium hominis, ut hinc intelligamus Dei filium idem esse, & filium hominis, & ne quaerentiam faciamus in trinitate, sed homo in Deo, & Deus in homine sit. Dicit autem a dextris virtutis sedentem, i. in vita regnante sempiterna, & virtute diuina. **E**t veni cum nu. epli. In nube ascendit, cum nube venientem. i. in corpore suo solo, quod sumpsit a virgine ascendit, & cum multiformi ecclesia, quae corpus ipsius & plenitudo eius ad iudicium venturus est. **L E O** Papa: Cayphas autem ad exaggerandam auditi sermonis inuidiam, scidit vestimenta sua, & nesciens quid haec significaret insaniam, sacerdotali se honore prouocauit, oblitus precepti illius, quod legitur de principe sacerdotum. **D**e capite suo cidarim non deponet, & vestimenta sua non distrahent. **N**am sequitur: **S**ummus autem sacerdos scindens vestimenta sua, ait. **Q**uid adhuc desideramus testes? **A**udistis blasphemiam videtur? **T H E O.** Adimplet quidem sacerdos consuetudinem Iudaicam. Cum enim aliquid intolerabile, & triste illis occurreret, vestimenta scindebant. **V**t ergo monstraret quod Christus magnam & intolerabilem blasphemiam dixerit, vestimenta scidit. **B E D A.** Altiori autem mysterio factum est, ut in passione Domini pontifex Iudaeorum sua ipse vestimenta discinderet, hoc est ephor, cum tunica Domini, nec ab ipsis, qui eum crucifixerunt militibus scindit noverunt. **F**igurabatur enim, quia sacerdotum Iudaeorum pro secleribus ipsorum pontificum esset scindendum. **S**oliditas vero ecclesiae, quae uestis sui redeptoris solet appellari numquam valet distripi. **T H E O.** Ex eo autem sacerdotum Iudaeorum scindendum erat, quod eodem nauerunt Christum esse reum mortis. vnde sequitur: **Q**ui oes condemnauit esse reum mortis. **H I E R O.** Condenant quidem esse reum mortis, ut reatu suo reatu noluerit. Sequitur: **E**t ceperunt quidam conspuere eum, ut. **I**l putaminibus susceptis facie anime nostrae

Lib. 3. ca. 6.

nostrae laueret, & velamine faciei suae velamen cordium nostrorum auferret, & colaphis, quibus in capite percussus est, caput humani generis quod est Adam sanaret: & alapis, quibus ex palmarum est, maxima laus eius nostris manibus plauderet, & dicitur: **O**mnes gentes plaudite manibus. **B E D A:** Quod vero dicitur ei: **P**rophetiza, quis est qui te percussit? quasi in contumelia faciunt eius qui se a populis Prophetam haberi voluit. **A V G.** de Con. euang. Hoc autem intelligitur passus dominus vsq; ad mane in domo principis Sacerdotum, quo prius adductus est. **A V G.** de C. euan. De Petri tentatione quae inter dictas dñi contumelias facta est, non eodem ordine omnes euangelistae narrant. **N**am Lucas explicat prius tentationem Petri; tum demum has domini contumelias. **I**oannes autem incipit Petri tentationem dicere, & interponit quaedam de contumeliis domini, & adiungit, quod inde missus est ad Caypham Pontificem, & inde recapitulat, ut explicet quam ceperat tentationem. **P**etri, **M**atthaeus autem, & Marcus primo commemorant Christi contumelias: deinde Petri tentationem, de qua dicitur: **E**t cum esset Petrus in atrio deor. ve. vna ex ancillis summi Sacer. **B E D A.** **Q**uid autem tibi vult, quod prima eum prodit ancilla, cum viri vtrique eum magis poterunt cognoscere, nisi ut iste sexus peccasse in necem videretur domini, & iste sexus redimeretur per domini passionem? Sequitur: **E**t ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus humanae infirmitatis euidentur. Sequitur: **E**t exiit ante atrium & statim gal cantauit. **B E D A:** De hoc galli cantu ceteri euangelistae tacent: non tamen factum negant, sicut & multa alia illi silentio praeteriunt, quae alii narrunt. Sequitur: **R**ursus autem cum videret eum, ait illi nega. di. Neque scio, neque noui quid dicas. **H I E R O.** Petrus sine spiritu vtriusque ancillae cessit, cum spiritu nec Principibus, nec Regibus cedit. **T H E O.** Hoc autem eum pati dispensatione permisit dominus, ne, si extolleret se, simulque peccantibus inferretis offenderet, tamquam ex seipso instratus